

TRAFICOM

Liikenne- ja viestintävirasto

Lausunto yhteiskunnan
kriittisen infrastruktuurin
suojaamisesta ja häiriön-
sietokyvyn parantamisesta
annettavan lain hallituksen
esityksestä

Hallintovaliokunta 26.2.2025

Laki kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta, yleiset huomiot

- ▶ Esityksen 28.2 §:ssä säädetään viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta
 - ▶ Muotoilun perusteella jää hieman tulkinnanvaraiseksi, mihin viranomaisiin tarkalleen ottaen viitataan, kun viitataan 13 §:ssä tarkoitettuihin viranomaisiin
 - ▶ Olisiko selkeämpi muotoilu, että koskee 13.1 §:n mukaisia asianomaisia ministeriöitä, jotka päättävät kriittisten toimijoiden määrittämisestä omalla toimialallaan?
 - ▶ 13.2 §:ssä mainitaan myös 7 §:ssä tarkoitettu ministeriö (SM), muut ministeriöt, viranomaiset ja Huoltovarmuuskeskus
 - ▶ Valvoville viranomaisille olennaista tietää, keiden kanssa tietoja pitää vaihtaa.
- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto pitää hyvänä 27.2 §:n säännöstä siitä, että Liikenne- ja viestintäviraston yhteydessä toimivan Kyberturvallisuuskeskuksen CSIRT-yksikkö on valvovien viranomaisten tiedonsaantioikeuksien ulkopuolella.
- ▶ Tämä ylläpitää CSIRT-yksikön kansallisesti nauttimaa luottamusta, kun CSIRT-yksikölle luottamuksellisesti annetut tiedot eivät voi muiden viranomaisten tiedonsaantioikeuksien myötä päätyä CSIRT-yksiköstä valvoville viranomaisille.

Resursseja koskevat huomiot

- ▶ Liikenne- ja viestintävirastolle on osoitettu lukuisia uusia tehtäviä viime vuosien aikana erityisesti EU-säätelyn nojalla.
- ▶ Uusiin tehtäviin ei ole kuitenkaan osoitettu esitettyä lisärahoitusta.
 - ▶ Tämä on johtanut siihen, ettei virasto pysty palvelemaan kaikkia yhteiskunnan sektoreita ja kansalaisia riittävällä tasolla, vaan virasto joutuu jatkuvasti priorisoimaan toimintaansa.
 - ▶ Konkreettisesti tämä näkyy muun muassa Kyberturvallisuuskeskuksen ja Traficomin toiminnassa siten, että tietoturvaloukkauksen kohteeksi joutuneille yrityksille tarjottavan tuen vasteajat kasvavat nykyisestä jopa merkittävästi.
 - ▶ Lisäksi esimerkiksi kyberturvallisuuskeskuksen ympärivuorokautisen toimintakyvyn toteutustapaa joudutaan uudelleenarvioimaan, tilannekuvatuotannon laajuutta voidaan joutua supistamaan ja valvontatoimintaa painottamaan ennaltaehkäisevän toiminnan sijasta jälkivalvontaan.

Laki kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta, soveltamisala

- ▶ Esitettävän lain piiriin kuuluvat toimijat on määritelty viittaamalla eri EU-direktiivien ja asetusten määritelmiin.
 - ▶ Tästä johtuen lain piiriin kuuluvien toimijoiden tunnistamiseksi joudutaan tekemään enemmän tulkintoja. Kansalliset ratkaisut saattavat paikoitellen soveltua heikosti geneerisiin määritelmiin.
 - ▶ EU-säätely muuttuu, päivittyy ja poistuu, mikä voi vaikuttaa soveltamisalaan.
 - ▶ Esimerkiksi ehdotetun Kyberturvallisuuslain osalta toimijat on määritelty sen sijaan viittauksilla kansallisiin täytäntöönpanosäädöksiin, jolloin tulkinnantarvetta syntyisi arviolta vähemmän.
 - ▶ Tämä tulkintavastuu on esityksen mukaan tulevaisuudessa toimivaltaisilla ministeriöillä, kun he nimeävät Suomessa kriittisiä toimijoita.
 - ▶ Valvontaviranomaiset joutuvat aikanaan tekemään samaa tulkintaa neuvoessaan ja ohjeistaessaan täytäntöönpanoon valmistautuvia toimijoita.

Laki kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta, suhde muuhun, erityisesti liikenteen, lainsäädäntöön

- ▶ Esitettävä laki on niin kutsuttu vähimmäissäädös. Sen lisäksi kriittisten toimijoiden on noudatettava myös muuta kansallista ja EU:n lainsäädäntöä.
- ▶ Liikenteen toimijoilla on jo voimassa olevassa lainsäädännössä riskinarviointia, häiriöistä ilmoittamista ja varautumissuunnitelmien tekemistä koskevia velvoitteita.
- ▶ Toimijoiden ja valvovien viranomaisten näkökulmasta on tärkeää, että eri vaatimusten soveltamisessa tähdätään mahdollisimman johdonmukaisiin ja tarkoituksenmukaisiin tulkintoihin.

Satamien henkilöturvallisuusselvitysten laajentaminen, ns. turvatoimilaki

- ▶ Hallituksen esityksessä ehdotetaan ulkomaanliikenteen satamien satamanpitäjille velvollisuutta varmistaa, että sataman turvallisuuden kannalta kriittisiin tietoihin ja tietojärjestelmiin on pääsy vain työntekijäryhmillä, joiden nuhteettomuus ja luotettavuus on varmistettu henkilöturvallisuusselvityksellä.
 - ▶ Kyseessä on CER:stä erillinen säädösasia.
- ▶ Liikenne- ja viestintävirastolle annettaisiin toimivalta päätöksellään täsmentää, mitä satamien tietoja ja tietojärjestelmiä pidettäisiin turvallisuuden kannalta kriittisinä.
 - ▶ Lisäksi mahdollisuus laajentaa kyseistä selvittämisvelvollisuutta, jos se olisi erittäin tärkeää valtion turvallisuuden suojaamiseksi tai järjestäytyneen rikollisuuden ennalta ehkäisemiseksi
 - ▶ Osana asian valmistelua viraston tulisi kuulla satamanpitäjää ja muita toimivaltaisia viranomaisia
- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto pitää ehdotettua sääntelyratkaisua (eli niin kutsuttua keskitettyä mallia) perusteltuna ja kannatettavana keskeisten satamien henkilöturvallisuuden kehittämiseksi

Laki kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta, avaruustoimialan valvova viranomainen

- ▶ Liikenne- ja viestintävirasto on niin sanotun maa-asemalain (96/2023) mukainen lupa- ja valvontaviranomainen, lukuun ottamatta laissa eräitä valtioneuvostolle osoitettuja lupatehtäviä.
 - ▶ Avaruustoimiala eroaa monesta muusta toimialasta siitä syystä, että toiminnan harjoittaminen edellyttää maa-asemalain mukaan pääsääntöisesti Liikenne- ja viestintäviraston ennakolta myöntämää lupaa.
- ▶ CER-lakiluonnoksessa avaruus-toimialan valvontatehtäviä ei ole osoitettu millekään viranomaiselle.
- ▶ Virasto pitää tärkeänä, että CER-laissa osoitettaisiin avaruustoimialan valvontatehtävät tietylle viranomaiselle vastaavalla tavalla kuten muidenkin toimialojen osalta.

Laki kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja digitaalisen infrastruktuurin toimiala

- ▶ CER-direktiivin mukaisten riskienhallinta- ja poikkeamailmoitusvelvoitteiden sijasta digitaalisen infrastruktuurin toimijoihin sovelletaan NIS2-direktiivistä tulevia vastaavia velvoitteita.
 - ▶ Digitaalisen infrastruktuurin toimijoiden poikkeusasema käy ilmi HE:n 2.3 §:stä, jonka tulisi vastata CER-direktiivin 8 artiklaa.
 - ▶ HE:n 2 §:n 3 momentissa esitetyt soveltamisalan rajaukset eivät kuitenkaan kata kaikkia CER-direktiivin 8 artiklan kohtia.
- ▶ Jotta varmistetaan HE:n yhdenmukaisuus CER-direktiivin 8 artiklan kanssa, 2 §:n 3 momentin mukaista listaa soveltamisalan rajauksista tulisi muuttaa.
 - ▶ Rajausten piiriin olisi lisättävä 7 §:n 4 momentti ja 13 §:n 3 momentti.
 - ▶ HE:n 7 §:n 3 momenttia koskevaa rajausta tulisi täsmentää koskemaan ainoastaan kohtia 3-5 eikä koko 7 §:n 3 momenttia.

Kiitos!